

XESTIÓN DO LIXO: UN NOVO PANORAMA NA GALIZA?

MANUEL SOTO

A SITUACIÓN ACTUAL

O PSOE fixo pública a finais de outubro unha postura mui próxima ás teses de SOGAMA, considerando a incineración como algo inevitábel para a fracción non reciclável do lixo. Segundo os meios de comunicación, a postura do PSOE pode-ria-se resumir en que aceptan a incineración de SOGAMA sempre que esta potencie ao máximo a recollida selectiva e a reciclaxe. Semella que non entran a valorar as contradicções e incompatibilidades que existen entre o proxecto de incineración, que requere grandes cantidades de resíduos, e sobre todo papel e plástico, con programas de reciclaxe avanzados. Isto á parte da incompatibilidade económica-financeira, xa que SOGAMA dedica máis do 80% dos investimentos á incineración.

Pola súa banda, o BNG reclama a aceptación por parte da Xunta dos plans alternativos en marcha, propón fiscalizar as experiencias piloto de SOGAMA para reducir a cantidade de resíduos destinadas a incineración, e exixe a incorporación da matéria orgánica ao proceso de selección do lixo en orixe, para a sua compostaxe. Outro dos criterios da actuación do BNG é o de impulsar desde os concellos a realización de estudos destinados a posta en marcha, a meio prazo, de planos de xestión alternativos. Sen dúvida, aquí é onde está o meollo da cuestión, pois a única via de presión contra SOGAMA, e tamén única solución real para unha xestión ecolóxica dos resíduos, consiste en que os concellos elaboren plans alternativos e comecen a leva-los á práctica. Porén, o criterio xeral de "elaborar estudos" non parece muita garantía, e podemos entrar nunha dinámica que só teña por obxecto ir adiando a toma de decisións. Por último, o BNG inclue un criterio relativo á procurar a concienciación cidadá e

Pepe Salvadores

OS RESULTADOS DAS ELEIÇÕES MUNICIPAIS ABRIRON SEN DÚBIDA NOVAS ESPECTATIVAS Á XESTIÓN DO LIXO NO NOSO PAÍS.

CONSECUENTES COS SEUS COMPROMISOS ELECTORAIS, OS GOBERNOS DE COALICIÓN BNG-PSOE DAS CINCO CIDADES COMEZARON A ESTUDAR ALTERNATIVAS Á SOGAMA QUE INCLUAN A RECICLAXE INTENSIVA E A COMPOSTAXE ADEMAIS DO ABANDONO DA INCINERACIÓN.

A FINAIS DE XUÑO, A MODO DE CHAMADA DE ATENCIÓN, ADEGA E A FEG PARALISABAN EN COMPOSTELA O TRENO DA INCINERACIÓN, QUE TRANSPORTA O LIXO DESDE A ESTACIÓN DE TRANSFERÉNCIA DE GUIXAR (VIGO) ATÉ CERCEDA. EN SETEMBRO, E DESPOIS DAS ENTREVISTAS DE ADEGA CO BNG E CO PSOE, ESTA ASOCIACIÓN ENVIABA UN DOCUMENTO A MOITOS DOS CONCELLOS GALEGOS, PROPOÑENDO-LLES UNHA SÉRIE DE MEDIDAS DE URXÉNCIA PARA REMATAR COA INCINERACIÓN NOS VERTEDOIROS INCONTROLADOS OU NA FUTURA INCINERADORA, E EVITAR A XERACIÓN DE DIOXINAS. XA NO OUTONO, ADEGA PUBLICA O Nº 6 DA SÉRIE ADEGA-CADERNOS, DEDICADO Á COMPOSTAXE DE RESÍDUOS. NEL RECOLLEN-SE ARTIGOS RELATIVOS ÁS DIFERENTES TECNOLOGÍAS DE COMPOSTAXE, E SOBRETODA UNHA AVALIACIÓN DOS SISTEMAS DE RECOLLIDA, COMPARANDO O MODELO SOGAMA CO DOS PLANS ALTERNATIVOS, ASI COMO A EXPERIÉNCIA DAILLA DE AROUSA, E A SITUACIÓN DA MATÉRIA ORGÁNICA NAS TERRAS GALEGAS.

CONVERSAS DE ADEGA CO BNG E O PSDEG-PSOE

En sendas reunións entre responsábeis da Asociación e destes partidos, ADEGA fixo-lles saber que a Asociación seguirá tendo como prioritaria a loita contra a incineración do lixo, por tratar-se dun método contaminante e despilfarrador de recursos (antiecolóxico), e que a única solución para a matéria orgánica é a compostaxe e o seu emprego como emenda para o solo, sempre tras recoillida selectiva separada desta fracción, e finalmente que a solución óptima para a xestión do lixo é a de plans e instalacións comarcais. ADEGA considera que os concellos das cidades onde gobernan coaligados o BNG e o PSOE, segundo o exemplo da cidade de A Coruña, teñen na sua mán a decisión de que facer co lixo na Galiza, condicionando a viabilidade do plan SOGAMA e da incineración.

o máximo consenso na defensa das suas alternativas.

ADEGA valorou o documento do BNG no que se recollen estes criterios como pouco claro, e isto ligado ao feito de que vários concellos gobernados polo BNG, sexa na presente legislatura ou xa na anterior, están aderidos a SOGAMA, indica-nos que non hai probas claras de que o BNG vai ter unha política decidida de abandono da incineración. ADEGA acordou solicitar reunións cos responsábeis da xestión do lixo nos diferentes concellos das cidades de gobernos BNG-PSOE, responsábeis todos eles pertencentes ao BNG (en Vigo de forma compartida co PSOE), para coñecer máis polo miúdo cal vai ser esta política, así como os diferentes condicionantes locais, sexan os acordos previos SOGAMA-concello, ou os acordos entre os dous sócios de goberno (BNG-PSOE) nesta matéria.

AS PROPOSTAS DE ADEGA

ADEGA fixo-lles as seguintes propostas a cada un dos concellos das cinco cidades:

Nos orzamentos para o ano 2000 deberán-se incluir as partidas necesarias para a elaboración dun proxecto comarcal (ou municipal) de xestión alternativo á SOGAMA, que inclua un modelo de recollida selectiva coerente cos obxectivos de reciclaxe e compostaxe, e as instalacións de reciclaxe e compostaxe necesarias.

Previsión de meios para a recollida selectiva e o fomento da participación

CONSENSO NA XESTIÓN DO LIXO?

A estratéxia feita pública polo BNG de chegar a un consenso nesta matéria entre as diversas forzas políticas e sectores sociais constitúe unha novidade, que até o de hoxe nin siquera se tiña posto sobre a mesa pola negativa do PP a calquera diálogo, claramente posta de manifesto na tramitación da iniciativa lexislativa popular impulsada polo ecoloxismo, na elaboración do plan xeral da Xunta e da Lei do ano 97, ou na actitude do goberno autonómico ante os proxectos de reciclaxe e compostaxe comarcas.

Os resultados das eleccións municipais e a constitución de gobernos alleos ao PP en seis das sete cidades alimentan hoxe a idea de forzar un consenso, que tería como obxectivo unha xestión do lixo más acorde coas exixencias ecolóxicas e sociais, e tamén coas liñas impulsadas pola legislación europea e estatal.

Porén, o bulo da segunda incineradora, o desmantelamento do plan do Morrazo ou a Estratéxia Galega de Xestión de Resíduos, recentemente aprobada polo PP de forma unilateral e rexeitando no Consello Galego de MA calquera aportación, fan pensar máis ben que que o PP, ou FENOSA ou quen queira que teña intereses no plan de incineración non vai dar o brazo a torcer polas boas.

cidadá na mesma, sempre baixo a premissa de que a solución que adoptará o concello non incluirá a incineración do lixo.

Modificación dos actuais modelos de recollida selectiva, para ter en conta a separación da matéria orgánica en previsión de que se realizará a súa compostaxe.

A última ofensiva da Xunta falando da posibilidade de construir unha segunda incineradora, ou paralizando e modificando o plan do Morrazo para enviar o lixo desta Mancomunidade a incinerar, pode ser o resultado da indefinición real da oposición política.

ADEGA solicita do PSOE a reconsideración da sua posición sobre o plan SOGAMA, e do BNG que manteña unha postura clara ante a opinión pública no referido á sua alternativa, e especialmente no referido á postura de abandono da incineración e decisión a favor da compostaxe. Só unha actuación clara e decidida (ou incluso unánime, habida conta dos intereses criados entorno a SOGAMA) das cinco cidades pode dar resultados positivos á hora de condicionar a política da Xunta, ademais de evitar o fracaso político das novas corporacións alternativas ao PP.

DIOXINAS E SAÚDE

Xa en agosto e setembro, ADEGA fixo chegar as seguintes propostas a muitos concellos galegos:

Exclusión do PVC como material nas obras e construccions realizadas polo concello ou nas que o concello participe

Eradicación imediata da actual incineración nos vertedeiros incontrolados, realizando como mínimo a cubrición dos resíduos vertidos

Abandono do proxecto de incineración de SOGAMA (se é preciso, desvinculación total de SOGAMA)

Realización dun estudo de alternativas, avaliando a viabilidade técnica i

económica da reciclaxe-compostaxe, para a construcción dunha planta municipal ou comarcal de reciclaxe integral

Inicio de campañas de concienciación cidadá, co obxectivo de fomentar a redución da xeración de resíduos, eliminación do uso privado do PVC, e fomentar a participación na recollida selectiva.

